

KOMMETTIPUHEENVUORO:

Tyhmä, laiska, aikaansaamaton?

Kyllä aikuisen pitäisi pärjätä
korkeakouluopinnoissa

Tyhmä, laiska, aikaansaamaton. Näillä sanoilla neurokirjon opiskelija on saattanut kuulla itseään kutsuttavan. Pahimmillaan vuosia kestänyt ymmärtämättömyys neurokirjon henkilöitä kohtaan johtaa sisäistettyyn puheeseen itsestä: "Olen tyhmä, laiska ja aikaansaamaton."

Neurokirjon henkilöllä voi olla monenlaisia haasteita arjessa ja opiskelun saralla huolimatta siitä, että korkeakouluopiskelijat ovat aikuisia. Haasteita voivat olla esimerkiksi sosiaaliset tilanteet, kuormitusalttius, keskittymisvaikeudet sekä aistiherkkyydet. Nämä voivat yhdessä tehdä korkeakouluympäristössä toimimisesta haastavaa tai jopa mahdotonta.

Usein opintojen hidas eteneminen ja myöhästyneet palautukset nähdään laiskuutena. Kun kyse on toiminnanohjauksen haasteista, ero omassa ajattelussa on selvä. Toiminnanohjauksen haasteiden ja niin sanotun jumiutumisen kanssa kamppaileva henkilö ajattelee, että haluaa tehdä tehtävän, mutta potee syyllisyyttä siitä, että toimeen tarttuminen tuntuu mahdottomalta. Tällöin kyse ei ole välinpitämättömyydestä.

Usein näkee erilaisten asiantuntijoiden listauksia keinoista opiskelun tukemiseksi. Opiskelijan haasteet voivat olla moninaisia ja tarjotut tukimenetelmät ja niiden listaukset eivät läheskään aina ole tulleet neurokirjon henkilöiltä itseltään. Tällöin tukikeinojen vaikutukset jäävät helposti mitänsanomattomiksi. Korkeakouluis-
sa tuen järjestämiseen liittyvä **lainsäädäntö on puutteellista**, jonka vuoksi oppilaitokset saavat pitkälti itse päättää tarjoamistaan tuista.

Neurosaavutettavuuden lisäämiseksi on ensin hylättävä ennakkoluulot tyhmästä ja laiskasta opiskelijasta. Ongelmien tunnistaminen on mahdotonta, mikäli ongelman ajatellaan olevan esimerkiksi laiskuus, eikä toiminnanohjaukseen liittyvät haasteet. Siksi neurokirjon henkilöiden osallisuutta korkeakouluopinnoissa järjestettävän tuen suunnittelutyössä **on lisättävä**.

Nemoni - Neuromoninaista tukea koulutuspolulle -hankkeessa korkeakouluopiskelijat pääsevät luottamuksellisissa vertaistapaamisissa itse tuomaan esille, millaista tukea he tarvitsevat opintojensa mahdollisimman sujuvaan toteuttamiseen. Vertaistapaamiset ovat asiakaslähtöisiä eli osallistujat ovat mukana suunnittelemassa tapaamisissa esiin nostettavia teemoja. Ryhmään osallistuvilta ei vaadita diagnoosia tai lähetettä. Tapaamisissa ohjaajien ja osallistujien yhteisesti tuottaman tiedon pohjalta laaditaan infomateriaalia sekä opiskelijoille että ammattilaisille.

Kirjoittajat

Laura Mäkeläinen tekee harjoittelua Nemoni - Neuromoninaista tukea koulutuspolulle -hankkeessa

Arja Sara-aho on Nemoni - Neuromonnaista tukea koulutuspolulle -hankkeen projektipäällikkö